

भा.प्र.से. अधिकाऱ्यांनी त्यांची सन २०१९
(As on १.१.२०२०) ची वार्षिक अचल
मालमत्ता विवरणपत्रे (IPR) Online पद्धतीने
सादर करणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन परिपत्रक क्रमांक:- भाप्रसे-१५१९/प्र.क्र. ३३१/२०१९/९
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दि. १६/१२/२०१९**

वाचा:-

१. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र- भाप्रसे-४५०४/प्र.क्र.७१/२००४/९, दि.२६.५.२००४
२. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र- भाप्रसे-१५०७/१३४२/प्र.क्र.२३४/०७/९,
दि.३१.१०.२००७
३. आस्थापना अधिकारी तथा अतिरिक्त सचिव, कार्मिक व प्रशिक्षण विभाग, नवी दिल्ली यांचे
दि. २२.१२.२०१६ चे पत्र
४. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.भाप्रसे१५१७/प्र.क्र.३१०/२०१७/९, दि.२०.१२.२०१७
५. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. भाप्रसे १५१७/प्र.क्र.३१०/२०१७/९,
दि.१९.१२. २०१८
६. सचिव, कार्मिक व प्रशिक्षण विभाग, नवी दिल्ली यांचे दि. ०७/०२/२०१९ व २१/११/२०१९ चे
अ.शा.पत्र

प्रस्तावना-

अखिल भारतीय सेवा (वर्तणूक) नियम, १९६८ मधील नियम १६(२) नुसार भारतीय प्रशासन सेवेतील अधिका-यांनी दर वर्षी विहित कालावधीत वार्षिक अचल मालमत्ता विवरणपत्रे विहित नमुन्यात शासनास सादर करणे आवश्यक आहे. सन २०१६ या वर्षी संदर्भ क्र.३ येथील केंद्र शासनाच्या कार्मिक व प्रशिक्षण विभागाच्या पत्रान्वये भारतीय प्रशासकीय सेवेतील अधिका-यांनी त्यांची वार्षिक अचल मालमत्ता विवरणपत्रे Online पद्धतीने सादर करण्याबाबत सूचना देण्यात आल्या होत्या. त्यानुसार यावर्षीही सन २०१९ या वर्षाची दि.०१.०१.२०२० रोजीची स्थिती दर्शवणारी वार्षिक अचल मालमत्ता विवरणपत्रे सादर करण्यासंदर्भात या परिपत्रकान्वये सूचना देण्यात येत आहे.

शासन परिपत्रक:-

उपरोक्त पार्श्वभूमी विचारात घेता, महाराष्ट्र राज्य संवर्गातील भारतीय प्रशासकीय सेवेतील सर्व अधिकाऱ्यांनी सन २०१९ ची वार्षिक अचल मालमत्ता विवरणपत्रे Online पद्धतीने सादर करावीत अशा सूचना या परिपत्रकान्वये देण्यात येत आहेत. केंद्र शासनाने घेतलेल्या निर्णयानुसार राज्य संवर्गातील सर्व भारतीय प्रशासकीय सेवेतील अधिका-यांनी त्यांची वार्षिक अचल मालमत्ता विवरणपत्रे (IPR) Online पद्धतीने सादर करताना खालील कार्यपद्धतीचा अवलंब करावा:-

- i) अचल मालमत्ता विवरणपत्रे (IPR) Online पद्धतीने सादर करण्यासाठी कार्मिक व प्रशिक्षण विभागाच्या SPARROW संगणकीय प्रणालीच्या Home Page (<http://sparrow.eoffice.gov.in>) वर IPR Module ही संगणकीय प्रणाली(Navigation tab for IPR Module) उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे.
- ii) SPARROW संगणकीय प्रणालीसाठी भा.प्र.से. अधिका-यांना देण्यात आलेला User id व password यांचाच वापर करून अचल मालमत्ता विवरणपत्रे सादर करावीत व SPARROW संगणकीय प्रणालीसाठी यापूर्वी उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या Digital Signature Certificate (DSC) वापर करून सदर किंवा e-sign द्वारे विवरणपत्रे अधिप्रमाणित करावीत.

iii) कोणत्याही कारणामुळे संबंधित अधिकारी हे Digital Signature Certificate (DSC) वापरू शकत नसतील अथवा त्यांना DSC/ e-sign प्राप्त झाले नसेल अशा अधिका-यांनी अचल मालमत्ता विवरणपत्रे प्रत्यक्षात भरून ती SCAN करून संगणकीय प्रणालीमधील “ Upload Form” चा वापर करून SCAN केलेली विवरणपत्रे Online पद्धतीने सादर करावीत.

iv) सदर विवरणपत्रे Online पद्धतीने सादर करण्यामध्ये अधिका-यांना कोणतीही अडचण उद्भवल्यास SPARROW संगणकीय प्रणालीवर Home Page च्या Help Menu मध्ये “User Manual-IPR” हा टॅब उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे. तसेच कोणतीही अडचण उद्भवल्यास [support-sparrow@nic.in](mailto:sparrow@nic.in) वर ई-मेल पाठविण्यात यावा.

v) सदरील विवरणपत्रे आता Online पद्धतीने भरावयाची असल्याने भा.प्र.से. अधिका-यांनी त्यांची वार्षिक अचल मालमत्ता विवरणपत्रे (Hard Copy) या विभागास वेगळ्याने सादर करावयाची आवश्यकता नाही.

vi) सदरील Online Module सन २०१९ या वर्षाकरिता दि.३१ जानेवारी २०२० या विहित कालावधीनंतर आपोआप बंद होईल सबब, महाराष्ट्र राज्य संवर्गातील सर्व भा.प्र.से. अधिका-यांनी त्यांची सन २०१९ ची वार्षिक अचल मालमत्ता विवरणपत्रे वर नमूद केलेल्या Online पद्धतीने दिनांक ३१ जानेवारी, २० पर्यंत भरावी.

३. याअनुषंगाने, कार्मिक व प्रशिक्षण विभाग, नवी दिल्ली यांच्या दि. ७/२/२०१९ च्या अ.शा.पत्रान्वये विहित मुदतीत वार्षिक अचल मालमत्ता विवरणपत्रे न भरल्यास संबंधित अधिका-यांच्या सेवाविषयक बाबींवर होणा-या खाली नमूद परिणामांविषयी स्पष्ट सूचना देण्याचे निदेश देण्यात आले आहेत. सदर सूचनांकडे महाराष्ट्र संवर्गातील सर्व कार्यरत भा.प्र.से. अधिकाऱ्यांचे लक्ष वेधण्यात येत आहे.

1) As vigilance clearance to IAS Officers for their inclusion in the offer list, empanelment, any, deputation for which Central Government clearance is necessary including deputation under rule 6(1) and 6(2) (ii) of the AIS (Cadre) Rules, appointment to sensitive posts, assignment to training programmes (except mandatory training) premature repatriation to the Cadre etc. is denied in case of non-submission of IPR.

2) Failure on the part of the members of the service to comply with the requirements of the aforesaid rules constitutes good and sufficient reason for institution of disciplinary proceedings against them in terms of Dop&T OM No. 11017/74/93-AIS (III) dated 04.1.1994.

४. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०१९१२१६१६०७२०३००७ असा आहे. हे शासन परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(आ.प्र.पेडणेकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,

२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
३. मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद/विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई
५. सर्व मंत्रालयीन विभागाचे अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव,
६. महाराष्ट्र राज्य संवर्गातील भारतीय प्रशासकीय सेवेतील सर्व अधिकारी,
७. उप सचिव (भा.पो.से. आस्थापना), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
८. उप सचिव (भा.व.से. आस्थापना), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
९. निवड नस्ती

डा. सी. चंद्रमौलि, भा.प्र.से.

सचिव

Dr. C Chandramouli, IAS
SECRETARY

सत्यमेव जयते

भारत सरकार

कार्मिक और प्रशिक्षण विभाग

कार्मिक, लोक शिकायत तथा पेंशन मंत्रालय
नॉर्थ ब्लॉक, नई दिल्ली-110001

GOVERNMENT OF INDIA
DEPARTMENT OF PERSONNEL & TRAINING
MINISTRY OF PERSONNEL, PUBLIC
GRIEVANCES AND PENSIONS
NORTH BLOCK NEW DELHI-110001

D.O. No. 6(1)/2014-EO (PR)

21st November, 2019

Dear Secretary,

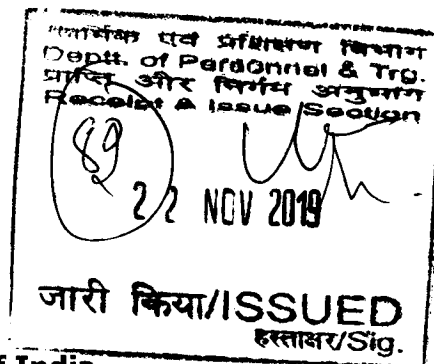
Rule 16(2) of AIS (Conduct) Rules, 1968 provides that *every member of the Service shall submit an annual return in such form as may be prescribed by the Government in this regard, giving full particulars regarding the immovable property inherited by him or owned or acquired by him or held by him on lease or mortgage, either in his own name or in the name of any member of his family or in the name of any other person.* In terms of the instructions vide OM No.8/9/60-AIS(III) dated 16.02.1960 and OM No.11017/74/93-AIS(III) dated 04.01.1994 issued under this Rule, every member of the service is required to submit annual immovable property return by 31st January of the next year. Failure on the part of the members of the Service to comply with the requirements of the aforesaid provisions constitutes good and sufficient reason for institution of disciplinary proceedings, among other things vide this Department's OM No.104/33/2005-AVD-I dated 29.10.2007 and 07.09.2011, against them.

2. In order to further facilitate the filing of IPR's, this Department has vide DO No.6(1)/2014-EO (PR) dated 22.12.2016 introduced online filing of IPR in respect of IAS officers w.e.f. 1st January, 2017 through the Module designed for the purpose. Through this Module, the officers can submit the IPR either electronically or upload scanned copy of the manually filled in IPR. This online Module closes automatically after the prescribed timeline of 31st January, 2020 in respect of the calendar year 2019.

3. I would, therefore, request you to kindly issue necessary instructions to all IAS officers working in your Ministry / Department and its various organizations, to ensure that they submit their IPRs online in the IPR Module for the year ending on 31st December, 2019, as per the prescribed timeline.

With regards,

Yours sincerely,

(Dr. C. Chandramouli)

Secretaries to the Govt. of India
(As per Standard List)

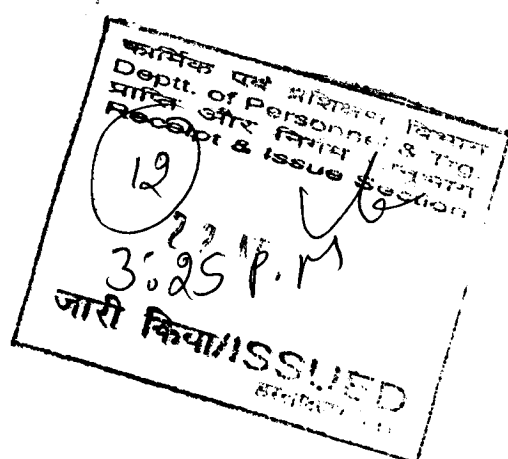
सूचना
का अधिकार

Please Visit Our Website : <http://persmin.gov.in>

टेली/Tel.: 23094848 टेलीफैक्स/Telefax : 23094500 E-mail ID secy_mop@nic.in

Copy to:

- (i) The President's Secretariat, New Delhi.
- (ii) The Prime Minister's Office, New Delhi.
- (iii) The Cabinet Secretariat, New Delhi.
- (iv) The Rajya Sabha Secretariat, New Delhi.
- (v) The Lok Sabha Secretariat, New Delhi.
- (vi) NITI Aayog, New Delhi
- (vii) Election Commission, New Delhi.
- (viii) UPSC, New Delhi.
- (ix) Central Vigilance Commission, New Delhi.
- (x) O/o Comptroller & Auditor General, New Delhi.
- (xi) JS (Admn.), DoPT, North Block, New Delhi.
- (xii) NIC, DoPT for uploading the letter in the Department's website.

डा. सी. चंद्रमौलि, भा.प्र.से.

सचिव

Dr. C Chandramouli, IAS
SECRETARY

सत्यमेव जयते

भारत सरकार

कार्मिक और प्रशिक्षण विभाग

कार्मिक, लोक शिकायत तथा पेंशन मंत्रालय
नॉर्थ ब्लॉक, नई दिल्ली-110001

GOVERNMENT OF INDIA
DEPARTMENT OF PERSONNEL & TRAINING
MINISTRY OF PERSONNEL, PUBLIC
GRIEVANCES AND PENSIONS
NORTH BLOCK NEW DELHI-110001

D.O. No. 6(1)/2014-EO (PR)

21st November, 2019

Dear Sir / Madam,

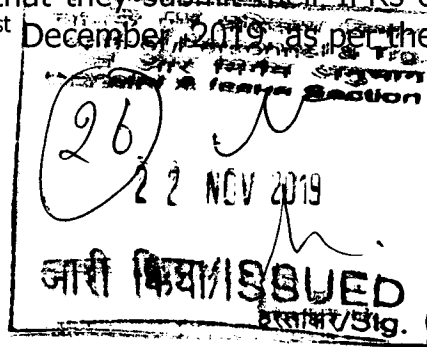
Rule 16(2) of AIS (Conduct) Rules, 1968 provides that *every member of the Service shall submit an annual return in such form as may be prescribed by the Government in this regard, giving full particulars regarding the immovable property inherited by him or owned or acquired by him or held by him on lease or mortgage, either in his own name or in the name of any member of his family or in the name of any other person.* In terms of the instructions vide OM No.8/9/60-AIS(III) dated 16.02.1960 and OM No.11017/74/93-AIS(III) dated 04.01.1994 issued under this Rule, every member of the service is required to submit annual immovable property return by 31st January of the next year. Failure on the part of the members of the Service to comply with the requirements of the aforesaid provisions constitutes good and sufficient reason for institution of disciplinary proceedings, among other things vide this Department's OM No.104/33/2005-AVD-I dated 29.10.2007 and 07.09.2011, against them.

2. In order to further facilitate the filing of IPR's, this Department has vide DO No.6(1)/2014-EO (PR) dated 22.12.2016 introduced online filing of IPR in respect of IAS officers w.e.f. 1st January, 2017 through the Module designed for the purpose. Through this Module, the officers can submit the IPR either electronically or upload scanned copy of the manually filled in IPR. This online Module closes automatically after the prescribed timeline of 31st January, 2020 in respect of the calendar year 2019.

3. I would, therefore, request you to kindly issue necessary instructions to all IAS officers working in your Ministry / Department and its various organizations, to ensure that they submit their IPRs online in the IPR Module for the year ending on 31st December, 2019 as per the prescribed timeline.

With regards,

Yours sincerely,

(Dr. C. Chandramouli)

Chief Secretaries of States
(As per Standard List)

सूचना
का अधिकार

Please Visit Our Website : <http://persmin.gov.in>

टेली/Tel.: 23094848 टेलीफैक्स/Telefax : 23094500 E-mail ID secy_mop@nic.in

Copy to:

- (i) Additional Secretary, UT, MHA, North Block, New Delhi – for taking similar action in respect of the AGMUT Cadre officers, please.
- (ii) NIC, DoPT for uploading the letter in the Department's website.